

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 81
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 5 lej

Első évfolyam — 56. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1932. augusztus 23

A középeurópai

államok tárgyalásairól hozott hirt a legújabb jelentés. E tanácskozá-
sokat közös célok hozták létre s
alapjában véve a gabona-kérdés
a fő tárgya. Javarást éppen a ga-
bona-export és import körül folyik
a szó. Ne is menjünk tovább,
hanem szögezzük le azonnal ezt a
lényt. A gabonakérdés végre kö-
zös asztal mellé ültette az eddig
összeülni nem tudó közép- és kelet
európai államokat. A gabonakér-
dés. Tehát az élet magvának a
problémája. A gyomron keresztül
megnyilatkozó élet ellenkezést
nem tűrő határozott problémája.
Ami hónapokon vagy éveken át
nem tudott elérni a politika, azt
íme most a gyomor kiereszkolta.
Mert hónapokon és éveken át vi-
tatták már a kérdést, a középeuró-
pai államok szövetségének kérdé-
sét. Sőt évek és évtizedek óta han-
goztatják már a legkiválóbb euró-
pai politikusok, hogy a középeuró-
pai államoknak össze kell fogniok,
mert enélkül nem lesz európai
konszolidáció soha. A magyar po-
litika legnagyobb koncepciója ve-
zéres, Kossuth Lajos politikájának
egyenese gerincévé tette a közép-
európai államok összefogását, s eb-
ben az összefogásban a fő szerepet a
két egymás mellett lévő és egymás-
ra utalt országnak, Magyarorszá-
nak és Romániának szánta. Az
őreg Bratianu Györggyel is tár-
gyláltak a kérdésről s az új román
politika legnagyobb zsenije, az
őreg Bratianu is helyeselte ezt az
összefogást. De úgy látszik, hogy a
politika valóban csak azért politi-
ka, hogy megsemmisítsen minden
jó szándékot és emberi tiszta tö-
rekvést. A középeurópai államok
szövetségét is dugába döntötte a
politika. De a gyomor nagyobb ur
a politikánál. És a gyomor most
elővette újra ezt a kérdést. Hét ál-
lam összeült Varsóban, hogy meg-
tárgyalja gazdasági ügyét. Köztük
Románia és Magyarország. Ennek
a hét államnak a konferenciája úgy
érezzük, hogy utmutatás afelé a
középeurópai szövetség felé, ame-
lyet eddig nem tudtak megvalósi-
tani. Sőt nemcsak utmutatás, de
hisszük, hogy ut is afelé a közép-
európai szövetség felé, amelyből
végre ki kell alakulnia az összes
európai államok kézfogásának, az
európai egyesült államoknak.

Ujabb nagyarányú bélyeghamisítás Kolozsváron

A Goga-párt heves támadást intézett a parlamentben a róm. katholikus státus ellen

A parlamenti interpelláció és a csucsai paktumok ellenmondásai

CLUJ-KOLOZSVÁR. Valjean go-
gista képviselő interpellációt tar-
tott a képviselőházban s interpellá-
ciója alkalmával ismét felvetette a
katholikus státus kérdését. Egé-
szben bizonyos, hogy az interpellá-
ciót Ghibu professzor sugalmazta,
az a Ghibu, akit a Jorga kormány
annyira dédelgetett és aki a köz-
oktatásügyi minisztérium költség-
gén megjelentette annak idején is-
mert propaganda könyvét. A nem-
zeti parasztpártiak ezzel kapcsola-
tosan hevesen támadják a gogistá-
kat, képmutató és merész emberek
nek nevezik s Valjean interpellá-
ciójával együtt felelevenítik megint
a csucsai paktumot is, amelyet ma-
ga Goga Oktavian irt alá. Az inter-
pelláció különben a következőket
tartalmazta:

A tegnapi parlamenti ülés alkal-
mával Valjean pártjának nevében
interpellációt nyújtott be, amely-
ben a római katolikus státus
problémáját fejtegeti. Az erdélyi
róm. kath. státus név alatt a ma-
gyar uralom idejében egy ideigle-
nes alakulatot jelentett, amelynek
legfelsőbb hűbérura a magyar ki-
rály volt. Ez az alakulat, mint a
közoktatásügyi minisztérium szer-
ve, óriási vagyonekat kezelt és is-
kolákat s más nevelő intézeteket
vezetett, amelyeknek az volt a vég-
ső célja, hogy Erdélyben a katho-
likus propaganda mellett az ott lakó
népeket nemzetiségű jellegéből is
kifürössze. Elérkeztünk 1918-ba,
amikor Erdély román uralom alá
került s a katolikus státus, mivel
észrevette azt, hogy Erdélyben az ő
jogügyi helyzetét nem ismerik, ész-
revétlenül autonóm testületté ala-
kult és a saját szakállára folytatta
tovább nevelő munkáját, amely ter-
mészetesen románellenes volt. Elég
ha megemlítjük azt, hogy a kato-

likus státus kezdeményezéséből in-
dultak ki minazon kisebbségi kam-
pányok, amelyek a genfi népszö-
vetség plénuma elé kerültek, termé-
szetesen mindezek románellenesek
voltak. Goga pártjának nevében
kérdem, hogy a közoktatásügyi és
a miniszter uraknak van-e erről
tudomásuk és észreveszik-e, hogy
a Rómában kötött egyezmény mi-
lyen abnormis körülmények között
jött létre és mennyire károsak és
veszedelmesek, ha ebben a formá-
jában hagyják és nem hozzák
azonnal a törvényhozó testületek
elő, hogy azt módosítsák, olyanfor-
mán, hogy az a román állam érde-
keit szolgálja.

Ezzel kapcsolatban a nemzeti-
párt erdélyi hivatalosa ismerteti a
csucsai paktumnak idevonatkozó
pontjait és azt mondja, hogy nem
fűz semmi kommentárt hozzá,
mert ebből is nyilvánvaló, hogy
mennyire képmutató ebben a te-
kintetben Goga és egész pártja. A
csucsai egyezmény idevonatkozó
pontjai a következőket mondják:

1. Biztosítsák a róm. katho-
likus, református és az unitárius
egyház autonómiája az állam ellen-
őrzési jogának fenntartása mellett,
ugy, amint ezt az autonómia kifej-

lődött történelmi korok folyamán
és amint azt a fent jelölt egyházak
saját törvényeik szerint gyakorol-
ják is. Az erdélyi római katolikus
státus autonómiája terjesztessék ki
a Királyhágón túlra is. A római
katolikus státus autonómiája fen-
tartassék még abban az esetben is,
ha a román állam és a szent szék
között valamilyen egyezés jönne
létre.

2. Az állami és közigazgatási hi-
vatalnokok tartózkodjanak a ki-
sebbségi vallásfelekezetek belügyei-
be való beavatkozástól.

A paktum aláírói: Octavian Go-
ga, Constantin Bucsan, mint a
néppárt reprezentánsai; dr. Grand-
pierre Emil, dr. Hajdu István, dr.
Pál Gábor, dr. Gyárfás Elemér, dr.
Szele Béla, mint a Magyar Párt
képviselői.

Bizonyos, hogy a Valjean inter-
pellációja és csucsai paktum kö-
zött ellentmondás van s csodálko-
zunk azon, hogy az a párt, amelyik
állandóan kisebbségi barátságát és
megértő politikáját hangoztatja,
ilyen kirohanást intézzen egy ki-
sebbségi intézmény ellen. Különö-
sen akkor, amikor annak a jogait
ugyanaz a párt már egyszer elis-
merte.

Megkezdődött a középeurópai államok konferenciája

VARSO. A közép- és déleuropai
államok gazdasági konferenciája
megkezdődött. Képviseltették ma-
gukat: Olaszország, Csehország,
Románia, Magyarország, Lettor-
szág, Esztország és Jugoszlávia. A
konferencia célja az érdekelt álla-

mok valutájának feljavítása és
nemzetgazdasági újjászervezése.

Ez a konferencia mintegy előké-
szíti azokat a javaslatokat, melyek
a Genuába összehívott kongresszu-
son fognak tárgyalás alá kerülni.

Erdélyi nemzeti-parasztpárti körökben a kormány átcsoportosításáról beszélnek

Hatieganu Emilt emlegetik új igazságügyminiszterként
Nagyon összeakarják szorítani a konverziót

BUKAREST. Az utolsó megbeszélések, amelyek a kormány tagjai között folytak le a konverzió végérvényes módosításának formuláját eredményezték. Ez a formula elvileg abból indul ki, hogy a konverzió csak a szegény parasztságot részesítse előnyben és a konvertálandó adósságok összegét minél jobban lenyomja. A következő két főrésze van a modifikálásnak:

1. A konverzió inkább csak az agyonnyomoritott földművelőket érinti. Ezek adóssága megállapításának aránya a Mironescu által készített törvényjavaslat szerint történik. Azzal a különbséggel, hogy ez az arány 90 százalékról 60-70 százalékig módosul.

2. A 10 hektárt meghaladó mezőgazdaságokra egy 5 milliós téfelt állapítanak meg, akármekkora is lenne azoknak a területének.

Ennek a szisztémának a bevezetése ezáltal arra számítanak, hogy mindazok, akik azért lettek földművelők, hogy megszabaduljanak kereskedelmi, ipari vagy más fajta adósságaiktól, ne részesüljenek a konvertálás előnyében.

Most ez az 5 milliós tétel 50.000 lejes adósságot képvisel hektáronként egy 100 hektáros területre, 25.000 lejt hektáronként a 200 hektáros mezőgazdaságokra és 10 ezer lejt hektáronként az 500 hektáros mezőgazdaságokra.

Másik oldalról a rendes időben beadott konverziós kérések azt mutatják, hogy 13 milliárd lejre kértek konvertálást, amelyből most már csak körülbelül 6 milliárd maradna konvertálásra. A hétmilliárd lejnek a konverziótól való felfüggesztése — úgy temélik — jó hatással lesz a Nemzeti Bankra és a többi bankokra, másrészt az állam kötelezettsége is felszabadulna és nem viselne olyan súlyos terhet.

RÁDIÓ

KEDD, augusztus 23.

Bukarest, 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19:10: A hangverseny folytatása. 20: Rádió szabadegyetem. 20:40: Gramofon. 21: Rádió zenekar. 21:30: Előadás. 21:45: Ének. 22:15: Rádió zenekar.

Budapest, 11:15: Honvédszenekar. 14: Déli harangszó. 14:05: Sergej Szmironoff balalajka zenekara. 18: Gyermekek-rádió. 19: Háztartási előadás. 19:30: Postászenekar. 20:45: Előadás. 21:15: Magyar népdalok. 22:45: Előadás. 22:50: Az Operaház zenekarának hangversenye. Utána: Gramofon. 1:15: Héder-váry Ferenc cigányzenekara.

Bécs, 13:30: Cserda-zenekar. 14:40: Cassals gramofonon. 15:10: Gramofon. 17:20: Zongora. 19:50: Ferdyn Kaufmann zenekar. 22: Részletek a bécsi operet-tekéből. 24:15: Táncczene.

BUCURESTI. A párisi követ, Dinu Cesianu személyének kicserélése körül élénk mozgolódás tapasztalható a nemzeti-parasztpárti körökben. A nemzeti-parasztpárt vezetője a párisi követség fontos posztjára Lugojanu volt ipar- és kereskedelemügyi minisztert szánja, akit ezzel a határozott számítással kihagytak a második Vajdakormányból. Ez a kombináció azonban a legutóbbi kulisszaesemények után elesik és politikai meglepetésként ható új verzió merül fel, amelynek távolabbi kihatásai lesznek a kormány személyi összetételére nézve is. A nemzeti-parasztpárt egyes erdélyi köreiből, különösen Kolozsváron, Lugojanu helyett Popovici Mihály jelenlegi igazságügyminisztert szeretnék a párisi követség élére állítani, aki a négy év óta folyó külföldi pénzügyi tranzakciók révén kitűnő

összeköttetései vannak a francia pénzügyi és diplomáciai világgal.

Popovici Párisba delegálásának következő biztos kihatásai volnának: A kormány Hatieganu Emilt nevezné ki igazságügyminiszternek, erdélyi miniszter pedig dr. Moldovan Valér, volt kolozsvári tartományi igazgató lenne. Hatieganu nagy jogi tudása valóban az igazságügyminisztériumi tárcára predestinálja.

NEM LESZNEK SZABADSÁGOK

BUCURESTI. Jonescu tábornok a CFR vezérigazgatója közölte, hogy a vasút szolgálatában álló tisztviselőknek szeptember 16-ától minden szabadságolás meg van tiltva. Ez időpont után csak rendkívüli esetekben lesznek szabadságolások és csak azok részére, akik még nem vették ki nyári szabadságukat.

Az öt halálos ítélet miatt egész Németországban izgatott hangulat uralkodik

Hitler táviratot küldött a halálra ítéltnek

BERLIN. Az öt halálraítélt nemzeti szociálistához Hitler telegramot küldött a következő szöveggel:

„A ti halálra ítéletek utat a mi szabadságunkhoz.”

Az öt halálraítélt érdekében többen küldtek táviratot von Papenhez és Hindenburghoz is, amelyben kegyelmet kérnek az elítélt nemzeti szociálisták számára.

A nemzeti szociálisták között rendkívül izgatott a hangulat a szigorú ítélet miatt s újabb kitörésektől lehet félni.

BERLIN. Hitler ma a „Völkische Zeitung” című lapnak nyilatkozott,

miszerint az egész pártja a halálos ítéletekkel szembe helyezkedik. Nyilatkozatának utolsó szavait így fejezte be: „Most meg kell kezdődnie a harcnak a halálraítéltek életéért.”

A SZOVJET TÁMADJA NÉMETORSZÁGOT

PÁRIS. A szovjet kormány hivatalos sajtója állandóan nagy cikkekben támadja Németországot. Hevesen kikel különösen Papen és a hitlerizmus ellen. Különösen a „Krasnaja Gazeta” című lap szenzációs leleplezéseket közöl arról, hogy Németország teljes erejével készíti elő a vegyi háborút és napról-napra szervezi a katonaságot.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

Szerény, 28 éves, Unalmas egyedül, Barna lány jellegre levél van a kiadóban.

KÉT vigkedélyű leány keresi két intelligensbb fiú ismeretséget szórakozás céljából. Leveleket „Két szőke” jellegre a kiadóba.

FIATAL jobb családból származó nő, perfekt szakácsnő szerény fizetéssel állást keres. Címeket „szakácsnő” jellegre a kiadóba kérek.

IRÓGÉPET keresek bérbe. Cím a kiadóban.

KELIM és filé munkákat olcsón vállalok. Cím a kiadóban.

SZÉPFÉKVÉSÜ házastelek, nagyon szép gyümölcsösrel eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

18-20 ÉV körüli urileány ismeretséget keresi intelligens urifíu „Jópajtások leszünk” jellegre a kiadóba.

ELADÓ fűszerüzlet és vendéglőhelyiség italmérési engedéllyel. Cím a kiadóban.

NAGYSZOBÁ 2-3 személy részére butorozva vízvezetékkel központban havi 1000 lejért kiadó. Cím a kiadóban.

EGY hónap alatt megtanulhat mandolinozni nagyon jutányos áráért. Hotel Transsylvania, Fülöpnél.

Megindult ismét a harc a vagyonrevízió körül

CLUJ-KOLOZSVÁR. A nemzeti parasztpárt ünnepélyes ígéretet tett, hogy a lehető leggyorsabban megszavazza a politikai és közigazgatási vezető egyének vagyonrevíziójának törvényét. Azokat a vagyonokat, amelyeknek nincs erkölcsi és törvényes alapjuk, feltétlenül elkobozzák. A magas méltóságok alatt elsősorban a volt és a jelenlegi minisztereket, alminisztereket, miniszteri titkárokat, CFR és PTT vezérigazgatókat és szígyurancá főnököket, főügyészeket, vizsgálóbírókat, az agrárbizottság tagjait, prefektusokat és polgármestereket stb. értik a törvény előkészítői.

A liberálisok és a gogisták a sajtot és a parlamentben a törvény megszavazása ellen harcot indítottak, remélve, hogy megszabadulnak a revízió alól. A nemzeti-parasztpártiak azonban követelik, hogy ezeket a vagyonokat rövidesen vegyék revízió alá. És a törvény végrehajtása alól ne meneküljön meg egyetlen volt liberális vagy gogista miniszter sem, sem azok, akik részt vettek a különböző hatalmas panamáknak. Sőt nem elégséges csak a jelenlegi vagyonok ellenőrzése, írja a nemzeti-parasztpártiak erdélyi hivatalosa, hanem meg kell állapítani, hogy milyen hatalmas összegeket költöttek el ezek a volt méltóságok az egyesüléstől számtól 13 év alatt. A nemzeti-parasztpárt kijelentette, hogy nem fogja senkinek egyéni érdekeit nézni, hanem ezt a törvényt a lehető leghatározottabban, a legrövidebb idő alatt végrehajtja.

Meghagyják a Szent-György szobor magyar felirását

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi időközi bizottság ma délelőtt a bukaresti utjáról hazatért dr. Deleu Viktor polgármesternek elnökletével tanácsulást tartott. A tanácsülés foglalkozott a Szent-György-szobor ügyével, amelyen tudvalevőleg magyar felirat van s úgy határozott, hogy a magyar feliratot meghagyja az emlékművön, de a magyar felirat fölé román szöveget is elhelyeztet.

A temetői kápolna pincéjébe jéggel hűtött halottaskamrát rendeztet be a város, hogy a szegényebb emberek, akik pénz hiányában nem tudnak azonnal gondoskodni hozzátartozóik eltemettetéséről, amíg pénzhez jutnak, addig a holttestet a kápolna pincéjében helyezhessék el.

Piccard professzor köszönete

RÓMA. Piccard professzor ma meglátogatta d'Anunziót és táviratot küldött Mussolininak, amelyben megköszönte az olasz repülők segítségét, valamint azt az ünnepséget, amit az ő tiszteletére rendeztek.

Győződjön meg a BONYHAI hentesáru minőségéről DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ

A szerkesztésért és kiadásért felel: MAYER ANTAL

Naptár Augusztus. 23. Kedd. Róm. kath. B. Fülöp, Farkas. Prot. Elvt. B. Görög. Lup. si Izr. 21. Ab.

Néhány egészen új és eredeti sztratoszféra-jóestét.

Módosított közmondás. Eddig a fellegős, nagy terveket szövő emberekre azt mondta a magyar példabeszéd: légvárat épít. Piccard óta így módosul ez a megjelölés:

— A sztratoszférákban jár.

A hölgyek már nagyon várják, hogy népszerűsítsék egy kicsit a sztratoszféra repülést. Mindjárt alkalmunk nyílna néhány új ruha modell kreálására.

A női szabók sem bánnák az új divat megalósulását.

Aktuális kérdés.

Vajjon Szent Péterhez is sztratoszféra repülön fog menni Piccard?

— Na és mit gondolnak hölgyeink és uraink, hogy miként fogja fogadni Szent Péter Piccardot?

— ? ?

— Ah, hiszen mi már régi ismerősök vagyunk, — találkoztunk már.

— **Időjárásjelentés:** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint délelőtti erős felmelegedés várható, délután főleg nyugaton és az északi részekén zivatarok és esők a hőség csökkenésével lehetségesek.

— **Inspekciós gyógyszertárak.** Fortuna, Főter. Hygea, Széchenyi tér. Victoria, Ferenc József-ut. Sotropa, Bocskai-tér.

— **Schober kancellár temetése.** Tegnap mintegy tizezer ember vonult el dr. Schober volt osztrák szövetségi kancellár koporsója előtt. A temetés ma délután lesz, amelyen Niklas köztársasági elnök és Dollfuss szövetségi kancellár fognak beszélni.

— **Ma temetik egész Franciaország részvételével a „Niobe” megölt áldozatát.** Az elsüllyedt „Niobe” francia buvárhajót hosszúság, reménytelennek látszó kísérlet után tegnap sikerült kiemelni. A buvárhajó roncsai között 34 holttestet találtak. A többi 35 áldozatot valószínűleg menekülés közben érte utól a halál s így azoknak felhalálása reménytelen. A „Niobe” áldozatainak temetése ma lesz. Ez alkalomból országos gyászt rendeltek el Franciaország területén.

— **Moziszínészek és színésznők érdekes válóperei.** A „Louvre” című lap jelenti, hogy az ismert szép mozziszinésznő, Yvonne Printemps beadta válókeresetét férje, Sacha Guytri ellen. Az elválás azonban nem jelenti azt, hogy a mozziszinésznő is elváljon az urától. Akár csak Molière Guytri, ő is tovább fog játszani feleségével együtt ugyanazon színpadon. A szép színésznő a válás kimondása után azonnal férjhez megy Pierre Fresnay mozziszinészhez, aki szintén beadta felesége ellen a válókeresetet.

Letartóztatták a Góth-művészpár impresszárióját

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi napok alatt igazán művészi színvételű előadásokban volt része Kolozsvár közönségének. Góth Sándor és felesége Kertész Ella a budapesti Vigszínház kitűnő művészi játszóit Molnár Ferenc világhírű Olimpiájában, valamint két francia szerző vígjátékában a Kisasszonyban és a Gyógyszerészen. Góthék magukkal hozták Orsolya Erzsébetet, Márkus Margitot, Maklár Zoltánt és a beígért Jávor Pál helyett a fiatal Szendrey Zoltánt. Nem kell Góthék szuggesztív játékát és fejlejtetetlen humorát dicsérni a kolozsvári közönség előtt, amely ismeri már azt régebbi turnéjukról.

A turné mégis kinos incidenssel zárult.

A nagyváradi rendőrség letartóztatta Baum Zoltánt, társulat impresszárióját.

A rendőrség a letartóztatást azért foganatosította, mert Góthék fellépti díjai és elszámolásai körül csunya visszaélések történtek. Baum Zoltán ellen már réggen körözőlevelet adtak ki más bűncselekményei miatt.

Ezzel kapcsolatban az a hír járja, hogy Szendrey és Róna aradi színgazdátoknak is részük van a turné ilyen szégyenletes elszámolásában.

Haboruság a szép cigány asszonyok és a kajántó-uti cigány vajdaság miatt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Rongyos öltözetű, mezítláb, öreg cigány állított be a rendőrség bűnügyi osztályára, ahol Pop komiszárt kereste. Az egyik rendőr utbaigazította az öreg cigányt, aki Pop komiszár előtt bőbeszédűen öntötte ki a panaszát.

Elmondotta, hogy Szilágyi Antalnak hívják s ő a Junász-vasgyár mögötti cigánykolónia veteránja. Az öreg cigány állítása szerint a kolónia megbízásából jött a rendőrségre, mert a rendőrség által kinevezett „primárral” Zabolai Mártonnal nincsenek megelégedve, panaszkodik ellene az egész kolónia.

Szilágyi szerint Zabolai a „polgármesteri” teendők elvégzése helyett egész napon keresztül kártyázik, beszedi a pénzeket a lakásigazolványokért, de azokat nem váltja ki s ami a férfiak legsúlyosabb panasza, hogy a fiatal Zabolai — aki éjjel virágáros, nappali foglalkozása nincs — egész nap otthon van s amíg a férfiak dolgoznak a kö-

műveseknél és hordják a maltért, azalatt az idő alatt Zabolai primári rangjánál fogva sikeresen udvarol az otthonmaradt asszonyoknak és lányoknak.

— Drága kapitány ur, kezik csókolom — mondotta az öreg cigány — tessék Zabolait elkergetni a primári székéből, mert ez a cigány közóhaj, s tessék helyébe engem kinevezni, mert én öreg is vagyok s tölem nem kell féltetni a fejjérőket. Tessék hamar megcsinálni a kinevezést, amit én nem kívánok ingyen, mert tudom, hogy az okmány kiállítására pénzbe kerül s költségekre átadok 20 lejt.

A rendőrségen mulattak az öreg cigány beszédén s látva, hogy csupán önjelöltről van szó, aki mellől hiányzik a tömeg s beszédhez a bátorságot a pálinkás üvegből merítette, meghagyta a helyén a régi primárt, míg a primári szék után vágó öreg Szilágyit ideiglenesen a dologházba utalták.

Halálos szerencsétlenség a vasuti műhelyben

CLUJ-KOLOZSVÁR. Borzalmas baleset történt ma délután 2 óra 20 perckor a kolozsvári vasuti műhelyben. Chisalita Iván 19 éves Bács-ut 2. szám alatt lakó szerelőmunkás egy 15 méter magas emelőladarra mászott fel, hogy a megkezdett magasban javításokat eszközöljön. A bátor fiú nem fogózkodott meg semmibe, aminek az lett a következménye, hogy egy vigyázatlan pillanatban egyensúlyát veszítve teljes súlyával a cement műhelypadlóra zuhant, úgyhogy koponyájára több helyen betört és nyakszirtjén, valamint testének több részén is töréseket és több sérülést szenvedett. A mentőket helyszínrre telefonálták, ahonnan dr. Ilie Grigoriu szolgálatos orvos szállott ki első segínyt nyújtani, majd a sikertelen orvosi segítség után a beteget a sebészeti klinikára szállították. Chisalita Ivánt lapzártakor még mindig operálja három klinikai orvosprofesszor. Orvosi vélemény szerint a szerencsétlenség áldozatának csak néhány órája lehet még a földi életben.

— **Halálos autószerencsétlenség.**

Tegnap a Bukarest—Oltenita közötti országúton borzalmas autószerencsétlenség történt. Oltenita felől egy Fiat kocsi jött Bukarest felé, amelyben Anghelescu főszárműve és felesége, Grigore Sandulescu kereskedő és felesége és családtagjaik ültek. Bukarestből körülbelül 16 kilométerre egy másik autó érte utól és véletlenül neki ment és beledöntötte az utszéli sáncba. Az utasok közül Sandulescu azonnal meghalt, míg a többi súlyosan megsebesült.

— **Munkaközben eltörte a karját.** Tatár Andor kézműiparos ma délelőtt munkaközben megcsuszott és leesett, aminek az lett a következménye, hogy jobb alsó karját eltörte. A sebészeti klinika orvosa kötözte be és tette gipszbe a baleset áldozatának a karját. A beteg állapota nem súlyos.

— **Az óriási hőségben 12 ember meghalt Berlinben.** Tegnap a hőség Berlinben elérte a legmagasabb fokot ebben az évben. A hőmérő 37 fok Celsiusot mutatott árnyékban. Estefelé Brandenburg tartományban nagy vihar pusztított, amely egy kissé Berlint is érintette. A mai nap folyamán 12 ember lett a fűrés áldozata. A vihar több csónakot és jachtot feborított, de az összes utasokat sikerült megmenteni.

— A jövő hétre várják az osztrák-magyar szerződés végleges megkötését. A magyar-osztrák árucere forgalmi egyezményt ideiglenesen 6 héttel meghosszabbították. A végleges megegyezésre vonatkozó tárgyalások tovább folynak s annak végleges megkötését jövő hétre várják.

— **Szélfűtő élnek vissza az Iparkamarák Szövetségének a nevével.** Az utóbbi időben néhány ügyes akvizitőr utazza be az országot és keresi fel a kereskedőket és iparosokat, akikről egy megjelenő almanachra gyűjtenek hirdetések és előfizetéseket. Az akvizitőrök mindenütt az Iparkamarák Szövetségére hivatkoznak, sőt annak ajánlóleveleit is felmutatják. Illetékes helyről közlik velünk, hogy az Iparkamarák Szövetsége ajánlólevelet nem adott ki, sem pedig felhatalmazást nem adott arra, hogy akvizitőrök munkáknál a nevére hivatkozzanak s így az akvizitőrök hamis ajánlólevéllel dolgoznak. A Szövetség kéri az iparosokat és kereskedőket, hogy a szélfűtőknek ne üljenek fel.

— **Nemzetközi kerékpárverseny.** A motorkerékpár szövetség augusztus 29. és szept. 4-ike között rendezi meg nemzetközi versenyét Meránban. A hatnapos versenyre igen sok jelentkezés történt. Magyarországról Mosányi és Martinek fognak szerepelni, akik közül az utóbbi a múlt évi versenyen 2-ik helyezett volt.

— **A Székely Társaság hírei** Pályázati hirdetés. A Székelyek Kolozsvári Társasága pályázatot hirdet titkári állásra. Pályázhatnak társasági tagok s a pályázatok 1932 évi szeptember 1-ig nyújtandók be az elnökséghez. Bővebb felvilágosítást nyújt hivatalos órák alatt az elnök. — A Székelyek Kolozsvári Társasága folyó hó 28-án (vasárnap) kirándulást rendez a Társaság tagjai részére a Szent János-kut-hoz. Indulás reggel fél 7 órakor a Társaság helyiségétől. Vendégeket szívesen látunk. Jelentkezni lehet a Társaság helyiségében (Farkasucca 7. sz.).

— **Dinnye nagyságu daganat volt a lábán.** Súlyos operációt hajtott végre ma délelőtt a sebészeti klinika egyik orvosa Vasilescu Mina 45 éves falusi asszonyon. Az asszony egy hónapja felső lábán elkezdett pattanását elvakarta, aminek az lett a következménye, hogy a lábán egy kis dinnye nagyságu daganat keletkezett. Ma délelőtt végre elhatározta magát és beállított a sebészeti klinikára, ahol azonnali műtétet hajtottak rajta végre. Az orvos véleménye szerint ilyen súlyos fertőzési eset ritkán fordul elő. A beteget a klinika kórosztályába vitték további kezelés végett. Állapota így súlyos, de ha nem operálták volna meg, könnyen végzetessé is vált volna.

— **Gorgulowot védője elme-gyógyintézetbe szeretné szállíttatni.** Mint ismeretes, a francia köztársasági elnöknek, Doumernek gyilkosát, Gorgulowot a párisi esküdt-szék nyaktól általi halálraítélte. Az ítélet ellen az elítélt védője fellebbezést jelentett be felmentéséért a semmitősszékhez. A semmitősszék elutasította a kérelmet és most Lebrun francia köztársasági elnöké az utolsó szó, aki mielőtt meghozza végleges döntését az ügyben, meghallgatja Gorgulow védőjét, aki valószínűleg kérni fogja védcének életfogytiglanig való elme-gyógyintézetbe való helyezését.

A kolozsvári rendőrség nagyszabású bélyeghamisítás nyomára jött rá

Az egész országot behálózó okmány- és kenyérbélyeg gyárat fedeztek fel. Három ismert kolozsvári iparos volt a hamisítók feje. — A rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az ország közvéleménye előtt még el sem ült a Rothbart-féle bélyeghamisítási ügy felvert hulláma, máris újabb s méreteiben sokkal nagyobb nagyságú igérkező bélyeghamisítás ad munkát a romániai hatóságoknak. Az utóbbi időben a rendőrség megállapította, hogy nagy mennyiségű hamis kenyér és okmánybélyeg került forgalomba. A hamisítványok elég tökéletesek ahhoz, hogy csak szakértő szem tudja azokat a valódiaktól megkülönböztetni.

A hetek óta tartó nyomozás számai Kolozsvárra vezettek.

A rendőrség megállapítása szerint az egész országra kiterjedő bélyeghamisítás központja Kolozsváron kellett, hogy legyen.

A kolozsvári rendőrség a legnagyobb titokban fektet bele a nyomozásba, amely az éjszaka folyamán végre eredményesnek ígérkezett. Az utóbbi időkben ugyanis a rendőrség gyakori ellenőrzéseket tartott a kolozsvári pékműhelyekben. Az ellenőrzés tulajdonképpen célja nem a lebélyegzetlen kenyér volt, hanem inkább

a hamis bélyegek után kutattak.

A meglepetésszerű razziák azonban csak a tegnapi nap folyamán hozták meg a kívánt eredményt, amikor is a bélyeghamisítók felé a rendőrség megtalálta az első nyomot.

Az éjszaka a rendőrség emberei több házkutatást fogantatosítottak s ezzel egyidejűleg több pékműhelyben tartottak razziát.

A razziák eredménnyel jártak, mert néhány száz hamis bélyeg tényleg sikerült a rendőrségnek kézrekeríteni s az újabb nyomok elvezettek a bélyeghamisító társaság főbb tagjaihoz is.

A rendőrség a gyanúsítottaknál, három ismert nevű kolozsvári iparosnál azonnal házkutatást tartott s az egyiknél állítólag a bélyeghamisításhoz szükséges kliséket is megtalálták.

A gyanúsítottak közül azonban a rendőrség még senkit sem tudott letartóztatni, mert azok megneveztek, hogy a rendőrség nyomukban van és eltűntek lakásukból.

A három iparos közül az egyik egy litografus, a másik egy nyomdász, míg a harmadik, aki az üzlet közvetítője volt, egy szabómester.

A rendőrség teljes bünyői osztálya nyomoz a nagyszabású igérkező bélyeghamisítás ügyében s az ügy érdekében a nyomozás egyes fázisait a lehető legnagyobb titoktartással kezelik, nehogy a nyomozás hátráltatást szenvedhessen. A bélyeghamisítással kapcsolatosan

az ügy két kisebb szereplőjét

a rendőrség máris letartóztatta, míg a három eltűnt iparos kézrekerítésére is megtették a szükséges intézkedéseket.

Lpártakor nyert értesülésünk szerint a déli órákban a nyomozó rendőrség már letartóztatta Katz Márton nyomdászt, Baga Sándor litografust és Stankovits Albert szabót. Ezen letartóztatások eredményeképpen szenzációs fordulat várható ebben az új nagyszabású bélyeghamisítási ügyben.

A gép összevágta karját és megbénult egy usz-ucai iparos

CLUJ-KOLOZSVÁR. Megdöbbentő baleset történt ma reggel az Ősz-uca 11. szám alatt. Komlósi Antal vasmunkás egy esztergagépen dolgozott. A gép egy vigyázatlan pillanatban belevágott a szerencsétlen ember jobb karjába, aki azonnal elvesztette az eszméletét. Amikor magához tért, első dolga volt, hogy hozzátartozói segítségével felkeresse a sebészeti klinika

orvosát. A szolgálatos sebészorvos megállapította, hogy Komlósi Antal a jobb karján három igen súlyos vágást szenvedett, többek között a kezén két ujjának a mozgató idegszálát is elvágta. A baleset áldozatát a déli órákban operálták meg. Állapota nem veszélyes, de lehet, hogy béna marad, ami egy dolgozó munkáséknál bizony nagy baj.

2000 lej rejtélyes eltűnése után le akartak szurni egy kolozsvári bodegást

CLUJ-KOLOZSVÁR. Vakmerő lopás történt ma délelőtt a Mozdony-ucai Lusztig-féle bodegában. Az üzlet tulajdonosa 2000 lejt vett át egyik hitelezőjétől s még mielőtt a pénzt eltették volna, megérkezett a kenyeres, aki néhány kenyeret hozott a bodega részére. A kenyér átvételéig, amely néhány pillanatnyi időt vett igénybe, a pénz a kiszolgáló asztalon volt, amelyen az átvett kenyér mérlegelése történt. Ugyanekkor három idegen tartózkodott a bodegában, akik az asztal körül is megfordultak. Néhány pillanat múlva, amikor a kereskedő a 2000 lejt elakarta tenni, annak hűlt helye volt. A kereskedő a vakmerő lopásról azonnal jelentést tett

a negyedik kerületi rendőrségen, ahonnan természetesen előbb a bodegában tartózkodott, illetve megfordult három egyént vették gyanúba. A rendőrség a három férfit elő akarta állítani a kerületi rendőrségen, de utközben szokatlan incidens történt. A Boldog-uca sarkánál az egyik gyanúsított, Chirna György hirtelen kést rántott elő s hátulról leakarta szurni a meglöpt kereskedőt, de Lusztig az utolsó pillanatban ösztönszerűleg félreugrott, s így a szurást elkerülte. A negyedik kerületi rendőrség jelen levő detektívje a kést kicsavarta a támadó Chirna kezéből. A rendőrség a vakmerő lopás ügyében erősen folytatja a nyomozást.

Még egy harmadik gyilkosság elkövetésével is gyanúsítják az ál-csendőrt

CLUJ-KOLOZSVÁR. A rendőrség bünyői osztálya, amint jelentettük, letartóztatott egy férfit, akit állítása szerint Lakatos Sándornak hívnak, de akiről kiderült, hogy Diószegi néven már zsebtolvajlásért a kolozsvári rendőrségen letartóztatásban volt.

Az állítólagos Lakatos alapos gyanúok alapján a rendőrség egy hét év előtt elkövetett gyilkosdai keftős gyilkossággal gyanúsítja, amelynek elkövetését a le-

tartóztatott tagadja. A nyomozás folyamán olyan adatok merültek fel, amelyből a rendőrség arra következtet, hogy

egy évvel ezelőtt elkövetett segesvári gyilkosságot is a letartóztatott egyén követett el.

A rendőrség nagy apparátussal folytatja a kihallgatásokat s reméli, hogy a háromszoros gyilkossággal vádolt férfi ellen rövidesen bizonyítékokat tud produkálni.

A hajtási igazolvány bevonásával büntetik az autóvezetőket

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az utóbbi időben kezdenek elszaporodni az autóbusz szerencsétlenségek, amit leginkább az autók gyors hajtása idéz elő. A rendőrkvesztura a jövőben a legszigorúbban fog fellépni a sebesen hajtó soffőrökkel szemben.

Az ellenőrzést Chendi György forgalmi osztály-főnök személyesen vezeti. Chendi a tegnapi éjszaka folyamán két kihágásról vett fel jegyzőkönyvet. Az egyik soffőrnek, Flegner Sándornak a sebeshajtás miatt igazolványát is bevonták. Az igazolványt meg fogják semmisíteni, a soffőrt pedig újlag vizsgára utasítják, egyben a kihágás miatt eljárást indítanak ellene.

A rendőrkvesztura minden ilyen tulkapást ezentúl a soffőr igazolványok bevonásával és megsemmisítésével fog sújtani, ami megfogja szüntetni az autóvezetők tulkapásait.

Keresik a hamispénzes szülésznő büntársait

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délelőtt a II. kerületi rendőrség vezetője, Oana szubkomiszár letartóztatta Miclea Anna 36 éves Munkás-uca 3. szám alatt lakó szülésznőt. A rendőrség ugyanis házkutatást tartott a szülésznőnél, akinél vagy 100 darab hamis 20 lejes fempénzt találtak. A szülésznő a rendőrség kérdésére azzal védekezett, hogy a hamis pénzt egy Costica nevezetű nagyszebeni férfitől kapta, akire vonatkozólag semmi közelebbi felvilágosítással nem tudott szolgálni. A rendőrség a hamis pénzzel kapcsolatosan a szülésznő szerepét gyanúsítván találta s letartóztatásba helyezte. Ugyanakkor bevezették a nyomozást az állítólagos szebeni fiatalember kézrekerítésére is.

Örmestere kinzásai miatt megszökött egy bánffy-hunyadi katona

CLUJ-KOLOZSVÁR. A bánffy-hunyadi rendőrség Orosz Károly nevű rendőre elfogta Homovics Ödönt, a konstancai 34. gyalogezred szökevény közkatonáját. A rendőrségi kihallgatás alkalmával a katonaszökevény Homovics, aki egyébként 6 gimnáziumot végzett s foglalkozásra nézve asztalos, elmondotta, hogy azért szökött meg, mert a században, ahová beosztást nyert, volt egy Teslar nevezetű mohamedán örmester, aki valósággal üldözte a katolikusokat és azok fenyegetésére és kiférasztására a leghatékotlenebb módszereket találta ki. A szökött katona Konstanca-tól gyalog tette meg az utat Bánffy-hunyadig, ahol letartóztatták. Homovics Ödönt a hadbíró-ságnak adják át.

„Abonoma“

3 fogásos ebéd Lei 20.—
étlap szerint „ 25.—

Kitűnő báró Kemény-féle enyedi fajborok kihordásra

1 liter Asztali bor Lei 12.—
1 „ Rizlig „ 18.—
1 „ Szürkebarát „ 24.—

Restaurant EGYED Étterem

Cluj-Kolozsvár, Str. Decebal (Rudolf u.) 10.

Megnyugtató a bizalom! Vegyi festés, tisztításban egy fogalom!

CZINK CÉG